

ePOOKI

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 20/2020

Podcast toimii opetuksen sisältönä ja välineenä

Teirikko Kati

20.4.2020 ::

Podcastien suosio kasvaa jatkuvasti. Suomalainen podcast-kenttä on laaja, ja erityisesti nuoret aikuiset kuuntelevat podcasteja ahkerasti. Yksi tärkeä syy podcastien kuuntelemiseen on halu oppia uutta. Niinpä podcasteja kannattaa hyödyntää myös opetuksessa. Oulun ammattikorkeakoulun viestinnän tutkinto-ohjelmassa toteutettiin syyslukukaudella 2019 uudenlainen opintojakso, jossa opiskelumateriaali tarjottiin podcastin muodossa.

Podcastit elävät kulta-aikaansa. Niiden määrä on viime vuosina kasvanut sekä maailmalla että Suomessa nopeasti. Täysin kattavaa listausta podcastien määrästä on vaikea löytää, mutta esimerkiksi podcast-hakukone Listen Notesin mukaan helmikuussa 2020 internetissä oli lähes 920 000 podcastia. Jaksoja oli tarjolla yli 60 miljoonaa. ^[1] Suomalaisia podcasteja kokoavalla Jakso.fi-sivustolla oli puolestaan listattuna noin 650 kotimaista podcast-sarjaa. ^[2]

Yksinkertaisimmillaan podcast tarkoittaa internetissä julkaistavaa äänitiedostoa, joka toteutetaan useimmiten sarjamuotoisena ^[3].

Podcastit tarjoavat monipuolista ja kohdennettua sisältöä. Merkittävin ero radioon verrattuna on se, että podcastit ladataan yleensä älylaitteelle tai kannettavaan soittimeen ja niitä kuunnellaan kuulokkeilla. Tämä tarkoittaa, että kuuntelukokemuksesta tulee henkilökohtainen, jopa intiimi. Koska kuuntelija voi ladata jaksoja missä tai milloin vain, podcast on myös ajasta ja paikasta riippumaton media. Kuuntelijalla on siis vapaus valita, mitä kuluttaa. ^[4] Kuluttaja voi helposti täyttää kuuntelulla esimerkiksi arjen hiljaisia hetkiä ja siirtymiä.

Uusien asioiden omaksuminen kuuntelemalla voi olla joskus tehokkaampaa kuin esimerkiksi videoiden katseleminen tai tekstin lukeminen. Podcast-ohjelmia kuunnellaan useimmiten yksin, kuulokkeet korvilla, joten kädet ovat vapaana tekemään samaan aikaan jotakin muuta. Suomalaisten podcast-kuuntelua selvittänyt tutkimus kertoo, että podcasteja kuunnellaan esimerkiksi kotitöiden lomassa (62 %), liikenteessä (32 %), opiskelun ja töiden ohessa (24 %) tai urheillessa (14 %). Joka kolmas kertoo kuuntelevansa podcasteja pysyäkseen ajan tasalla ja oppiakseen uutta. ^[5]

Internetin käyttöä vuonna 2019 selvittäneen Tilastokeskuksen tutkimuksen mukaan noin joka neljäs suomalainen oli joko ladannut tai kuunnellut podcasteja viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Podcastit ovat suosittuja erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa, sillä niitä oli joko ladannut tai kuunnellut useampi kuin joka toinen 16–34-vuotias. ^[6]

Podcastit taipuivat oppimateriaaliksi Oulun ammattikorkeakoulussa

Myös Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) journalistiopiskelijat näyttävät kiinnostuneen podcastista. Opiskelijat ovat tehneet erilaisissa opintoihinsa liittyvissä projekteissa podcasteja (kuva 1) ja tutkineet niitä myös oppinnäytetöissään. Tähän tilanteeseen ja tarpeeseen luotiin syksyllä 2019 vapaasti valittava opintojakso, joka pureutui podcastiin ja erityisesti journalistisen podcastin tekemiseen. Journalismin opinnoissa perehdytään kattavasti radioilmaisuuksiin ja radiolähetyksen tekemiseen, mutta podcast-aiheista opintojaksoa ei ole aiemmin ollut tarjolla.

KUVA 1. Toisen vuoden journalistiopiskelijät **Hanna Pakanen**, **Iina Tauriainen** ja **Johanna Kiviniemi** nauhoittivat Naisen paikka -podcastiaan kotona olohuoneessa (kuva: Iina Tauriainen)

Toteutuksen suunnitteluvaiheessa virisi ajatus, että teemaan sopivaa olisi tehdä opetusmateriaali podcastin muotoon. Opetusmateriaalin työstäminen audioksi oli myös opettajalle uudenlainen oppimiskokemus. Materiaalia valmistui viiden jakson verran. Podcastit nauhoitettiin Oamkin radiostudiossa, ja jokaisessa jaksossa oli mukana asiantuntija kommentoimassa jakson teemaa. Jaksot ovat noin parinkymmenen minuutin mittaisia ja ne ovat kaikkien kuultavissa äänitiedostoja verkossa jakavalla SoundCloud-tilillä.

Vinkka
Podcast podcastista

SOUNDCLOUD
Share

5 TRACKS

Vinkka - Podcast podcastista, jakso 1: mitä podcast on?	▶ 74
Vinkka - Podcast podcastista, jakso 2: tarinallisuus ja podcastin tekijyys	▶ 47
Vinkka - Podcast podcastista, jakso 3: tekniikkaa ja kerrontaa haltuun	▶ 35

Cookie policy

Ehtona podcast-opintojaksolle osallistumiselle oli, että opiskelijalla on perustiedot ja -taidot audiotyöskentelystä eli esimerkiksi pakolliset radio-opinnot suoritettuna. Podcast-opintojakso syvensi näin aiempaa osaamista.

Kolmen opintopisteen toteutuksessa järjestettiin neljä lähitapaamiskertaa. Opiskelu painottui siis itsenäiseen tekemiseen, ryhmätööhön ja verkko-oppimiseen. Opiskelijan omalla vastuulla oli kuunnella kaikki viisi podcast-jaksoa ennen ensimmäistä lähitapaamista. Lähitapaamispäivinä eri jaksojen teemoista keskusteltiin ja niitä syvennettiin. Kurssin edetessä järjestettiin myös työpajapäivä, jossa ryhmät työstivät podcastejaan opettajan ohjauksessa. Opiskelijat tekivät itsenäisesti pienryhmissä kaksi jaksoa omaa podcastia ja saivat niistä vertaispalautetta muilta opiskelijoilta ja opettajalta.

Pedagogisena punainen lankana oli käänteisen opetuksen (flipped classroom) ajatus. Pelkistettynä se tarkoittaa, että opettaja käyttää opiskelijoiden kanssa yhteistä aikaa tiedon soveltamiseen sen sijaan, että aikaa kuluisi tiedon siirtämiseen. [7] Soveltaminen oli tässä tapauksessa sitä, että opiskelijat tuottivat ryhmissä omia podcast-jaksojaan itseopiskeltuun teoriaaustaan pohjaten.

Lopputulemana ryhmät tuottivat monenlaisia podcasteja. Podcasteissa puhuttiin naisen paikasta yhteiskunnassa, stereotyyppioista, mielen hyvinvoinnista, historian ihmeellisistä yhteensattumista, avantgarde-musiikista, jääkiekosta sekä ärsytyksen aiheista arjessa.

Podcastit koetaan helppokäyttöisenä oppimateriaalina

Käänteisen opetuksen arviointiin liittyvät olennaisesti itsearviointi ja vertaisarviointi. Opiskelijan kannattaa asettaa aluksi tavoitteet oppimiselleen ja tunnistaa kehittämisen kohteet. Vertaisarvioinnissa opiskelijat tukevat toistensa oppimista ja joutuvat olemaan kriittisiä myös perustellessaan omia valintojaan. [8]

Itsearviointi ja vertaisarviointi toteutuivat myös podcast-opintojaksolla. Aluksi opiskelijat kertoivat tavoitteistaan ja toiveistaan. Jokainen ryhmä teki opintojakson edetessä kaksi podcast-jaksoa. Vertaisarviointi oli tärkeää, kun ryhmien ensimmäiset jaksot valmistuivat. Toinen jakso työstettiin vertaisarvioinnin ja opettajalta saadun palautteen pohjalta. Lopussa kukin opiskelija arvioi omaa kehittymistään ja ryhmän työskentelyä. Vuorovaikutustaidot ja avoin keskusteluilmapiiri korostuivat tällaisessa työskentelyssä, ja opiskelijat kokivat saaneensa toisiltaan arvokasta apua ja tukea.

Palaute podcast-opintojakson toteutuksesta ja opetusmateriaalina tarjotuista podcast-jaksoista oli myönteistä. Opiskelijat kertoivat saaneensa podcast-muotoisesta opetusmateriaalista hyviä käytännön vinkkejä oman podcastinsa tekemiseen. Audiomuotoinen itseopiskelumateriaali koettiin myös ”helppokäyttöisenä”. Yksi opiskelija kertoi kuunnelleensa podcasteja tiskatessaan ja oppineensa ikään kuin ”salakavalasti” jotakin.

Podcast-muotoisen materiaalin työstäminen vaatii opettajalta suunnitelmallisuutta ja jonkin verran teknistä osaamista. Ylivoimaisesti eniten aikaa kului suunnittelemiseen, ideointiin, tiedonhankintaan, näkökulmien rajaamiseen sekä podcast-jaksojen käsikirjoittamiseen. Itse tekninen toteutus vei vain pienen siivun opintojakson valmisteluun varatusta ajasta. Nauhoitukset tehtiin Oamkin radiostudiossa, eikä jälkieditointiin kulunut juurikaan aikaa, sillä podcastin luonteeseen kuuluu, että esimerkiksi puheen ei tarvitse olla siloteltua ja aina täysin johdonmukaista. Puntaroinnit, yskäisyt, naurut ja muut saavat kuulua. Ne tuovat puhujan luontevasti lähemmäksi kuuntelijaa.

Podcasteja voi hyvin soveltaa muuhunkin kuin journalismin opetukseen. Esimerkiksi kieliopinnoja voisi tarjota podcastien muodossa. Podcast taipuu monenlaisen asiantuntijatiedon jakamiseen, kunhan kohderyhmä, aihealue, sisältö ja toteutustapa mietitään etukäteen tarkasti. Se voi toisinaan olla myös perinteisempää opetusvideota tehokkaampi: sen sijaan, että opiskelija katselee videolla puhuva päätä, hän voi keskittyneemmin kuunnella ”pelkkää” puhetta.

Lähteet

1. [^Listen Notes. The Best Podcast Search Engine. Hakupäivä 10.2.2020.](https://www.listennotes.com/#numbers)
2. [^Jakso.fi. Suomalaiset podcastit. Hakupäivä 10.2.2020.](https://jakso.fi/podcastit)
3. [^Sanastokeskus TSK. Tieteen termipankki. Sosiaalisen median sanasto. Hakupäivä 6.2.2020.](http://www.tsk.fi/tepa/fi/haku/podcast)
4. [^Spinelli, M. & Dann, L. 2019. Podcasting. The Audio Media Revolution. New York: Bloomsbury Academic, 7–8.](https://www.spinelli.com/)
5. [^RadioMedia. 2018. Podcast, podcast. Tutkimus podcastien kuuntelusta. Hakupäivä 6.2.2020.](https://www.radiomedia.fi/sites/default/files/attachments...)

6. [Suomen virallinen tilasto \(SVT\): Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö \[verkkajulkaisu\]](#). ISSN=2341-8699. 2019, 1. Suomalaisten internetin käyttö 2019. Helsinki: Tilastokeskus. Hakupäivä 17.1.2020.
http://www.stat.fi/til/sutivi/2019/sutivi_2019-11-07_kat_001_fi.html
7. [Toivola, M., Peura, P. & Humaloja, M. 2017. Flipped learning. Käänteinen oppiminen. Helsinki: Edita, 20.](#)
8. [Toivola, M. 2019. Käänteinen arviointi. Helsinki: Edita, 31–33.](#)

Metatiedot

Nimeke: Podcast toimii opetuksen sisältönä ja välineenä

Tekijä: Teirikko Kati

Aihe, asiasanat: digitaalinen oppimateriaali, etäopetus, käänteinen opetus, monimuoto-opetus, podcast-lähetys

Tiivistelmä: Oulun ammattikorkeakoulussa kokeiltiin podcastien käyttämistä journalismin opetuksessa. Kokeilun perusteella podcast-muotoinen oppimateriaali istuu hyvin käänteisen oppimisen työkaluksi.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2020-04-20

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe202003249005>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: CC BY-NC-ND 4.0

Näin viittaat tähän julkaisuun

Teirikko, K. 2020. Podcast toimii opetuksen sisältönä ja välineenä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 20. Hakupäivä xx.xx.xxxx. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe202003249005>.